

«Den perfekte helsetjeneste finnes ikke. Vi må ta noen vanskelige valg. Alt går an å få til – men ikke på en gang»

Se leder side 363

Anestesi – smertefrihet under operasjon

Anestesi skal sikre smertefrihet, dempe autonome reaksjoner og gi gode kirurgiske arbeidsforhold. Dette kan oppnås ved enten lokalanestesi, regionalanestesi, generell anestesi eller en kombinasjon av disse metodene. Hvilke vurderinger ligger til grunn for valg av anestesimetode? I dette nummer av Tidsskriftet starter en temaserie om anestesi – en av anesthesiologiens fire søyler: anestesi, akuttmedisin, smertebehandling og intensivmedisin.

Side 364, 388, 392, 398

Brystkreftbehandling uten fjerning av bryst

Brystbevarende behandling uten adjuvant medikamentell behandling gir sjelden lokalt residiv hos pasienter med brystkreft i tidlig stadium. Dette viser en gjennomgang av forløpet hos 222 pasienter ved Stavanger universitetssjukehus. Resultatene ved stråleterapi var i tråd med internasjonale studier.

Side 370

Kjønnskirurgi

Kjønnskorrigerende kirurgi ved transseksualisme innebærer operasjoner av genitalia og bryst. Pasientene gjennomgår først psykiatrisk og endokrinologisk utredning og behandles enten med østrogener, eventuelt også antiandrogener, eller med testosteron. I Norge utføres denne behandlingen kun ved Oslo universitetssykehus, Rikshospitalet. Hvordan skal begrepet transseksualisme egentlig forstås?

Side 376, 402

Kvinner og hjertemedisiner

Menn og kvinner reagerer ulikt på legemidler mot hjerte- og karsykdom. Hos kvinner bør acetylsalisylsyre brukes som profylakse kun hos dem over 65 år og med høy sykdomsrisiko. Ved bruk av digitalis bør dosen tilpasses et serumkonsentrasjonsområde i nederste del av anbefalt nivå. Det bør inkluderes flere kvinner og eldre i kliniske legemiddelutprøvinger.

Side 382

Helt vanlige mennesker?

Mange tyske leger har funnet seg godt til rette i Norge. To av dem arbeider i Bjarkøy i Troms, en av landets minste kommuner. Der driver de allmennpraksis, akuttmedisinsk forskning og økologisk jordbruk. Drømmen om utviklingsarbeid i Afrika ble byttet ut med samfunnsmedisinsk arbeid i Nord-Norge.

Side 406

Unike idrettsutøvere

At verdens beste idrettsutøvere må ha spesielle fysiske og mentale egenskaper, får vi daglig demonstrert under OL i Vancouver. Hvor spesielle, er forskere nå i gang med å undersøke. F.eks. ser det ut som om Aksel Lund Svindals hjerne har en helt unik evne både til å samle inn informasjon og til å blokkere redsel. I tillegg til rå muskelkraft og utholdenhet gjør disse mentale egenskapene ham i stand til å kjøre fortere enn andre ned en fjellside. Og evnen til å stå imot frykten satte ham i stand til å gjøre comeback bare ett år etter ulykken i Beaver Creek i november 2007.

Charlotte Haug

Charlotte Haug
redaktør

Forsiden

Illustrasjonsfoto © Abraham Menashe/GV-Press/NordicPhotos

På operasjonssalen 353

Ved hjelp av teknologi og farmakologi ivaretar anestesilegen pasientenes livsfunksjoner. Arbeidshverdagen er til vanlig rutinepreget, heldigvis, men av og til må dramatiske situasjoner håndteres.

Temaserien om anestesi innledes i dette nummeret.